

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 09/1215

ENDRING AV FRILUFTSLOVEN HØRING

Saksbeh.: Eli Moe	Arkivkode: C20
Saksnr.: Utvalg	Møtedato
71/09	15.06.2009
Kommunestyret	

Innstilling:

Følgende høringsuttalelse oversendes Miljøverndepartementet;
Frogn kommune støtter i sin helhet forslagene til endringer i Frilufsloven, som angitt i høringsbrev datert 14.06.09 og Notat oversendt i samme brev.
Det forutsettes imidlertid at riding og sykling på privat vei gjennom innmark ikke automatisk hjemler rett til å ri og sykle gjennom gårdstun.

Utvalg:	Kommunestyret
Møtedato:	15.06.2009
Sak:	PS 71/09

Resultat: Annet forslag vedtatt

Behandling i utvalget:

Forslag:

Alexander S. Grude fremmet på vegne av Høyre følgende forslag som tillegg til innstillingen:

"Frogn kommune ønsker ikke at ferdselsforbudet i skogplantefelt skal oppheves. Vi anser ikke at plikten til å vise varsom ferdsel er tilstrekkelig for å sikre det sårbare naturforholdet et skogplantefelt er.

Frogn kommune ønsker ikke at forbud mot å telte nærmere enn 150 m fra bebodd hus eller hytte skal oppheves. Spesielt med tanke på at man i loven ønsker å sidestille telt med andre innretninger for overnatting som campingvogn eller bobil. Uten en konkret regel kan grunneiers/beboers rett til fred bli kraftig innskrenket og gjenstand for fri tolkning av telter/camper".

Trygve Hoel fremmet følgende tilleggsforslag:

"Frogn kommune ønsker ikke at det åpnes for riding og sykling på privat vei gjennom innmark som leder til utmark".

Votering:

Høyres forslag – enstemmig vedtatt.

Senterpartiets forslag vedr. sykling og riding på privat vei falt med 21 mot 7 stemmer (7 = 2SV, 1 KrF, 1 SP, 3FrP).

Det ble gitt tilsutning til at Rådmannen innarbeider endringene i vedtaksteksten før høringsuttalelsen oversendes departementet.

Vedtak:

Følgende høringsuttalelse oversendes Miljøverndepartementet;

Frogn kommune støtter i hovedsak forslagene til endringer i Frilufsloven, som angitt i høringsbrev datert 14.06.09 og Notat oversendt i samme brev **med følgende endringer:**

- Frogn kommune ønsker ikke at ferdselsforbudet i skogplantefelt skal oppheves. Vi anser ikke at plikten til å vise varsom ferdsel er tilstrekkelig for å sikre det sårbare naturforholdet et skogplantefelt er.
- Frogn kommune ønsker ikke at forbud mot å telte nærmere enn 150 m fra bebodd hus eller hytte skal oppheves. Spesielt med tanke på at man i loven ønsker å sidestille telt med andre innretninger for overnatting som campingvogn eller bobil. Uten en konkret regel kan grunneiers/beboers rett til fred bli kraftig innskrenket og gjenstand for fri tolkning av telter/camper.
- Det forutsettes videre at riding og sykling på privat vei gjennom innmark ikke automatisk hjemler rett til å ri og sykle gjennom gårdstun.

SAKSUTREDNING:

Sammendrag:

Miljøverndepartementet har lagt forslag til endringer av frilufsloven ut til offentlig ettersyn med høringsfrist 3 juli. Rådmannen anbefaler at foreslått høringsuttalelse oversendes MD.

Bakgrunn for saken:

I gjeldende Frilufslov (lov om frilufslivet av 28. juni 1957 nr. 16) er det foretatt en avveining mellom hensynet til uhindret utøvelse av allemannsretten og grunneiers disposisjonsrett over egen grunn. Bestemmelsene angir rettigheter og plikter ved ferdsel i og bruk av natur.

Før loven trådte i kraft fulgte allemannsretten av sedvane. Staten mener det er viktig at allemannsretten videreføres og utvikles. Med bakgrunn i den generelle samfunnsutviklingen med økt utbyggingspress og ønsket om å opprettholde frilufslivet som en naturlig del av folks liv har Miljøverndepartementet (MD) utarbeidet forslag til endringer i loven. MD har oversendt forslaget i brev datert 14.05.09, med høringsfrist 03.07.09. MDs framdriftsplan gav ikke mulighet for utsatt høringsfrist slik at saken kunne behandles i neste utvalgsmøte (august). Saken fremmes derfor direkte til kommunestyret.

Bakgrunn for foreslåtte endringer er St.meld. nr. 39 (2000-2001) Friluftsliv – Ein veg til høgare livskvalitet (friluftsmeldingen) og Ot.prp. nr. 10 (2008-2009) om forvaltningsreformen (overføring av myndighet til fylkeskommunen).

Foreslåtte endringer omfatter videre i kortform;

- oppheving av dagens forbud mot ferdsel i skogplantefelt
- åpning for riding og sykling over vegstrekninger i innmark som leder til utmark
- hjemling av allmennhetens høstingsrett direkte i friluftsloven.
- utvidelse av dagens forbud mot å vanskeliggjøre lovlig ferdsel ved stengsel, skilt eller på annen måte, utvides til også å omfatte vanskeliggjøring av lovlig opphold, bading og høsting
- forbud mot å telte nærmere enn 150 meter fra bebodd hus eller hytte oppheves
- utvidelse av bestemmelsene om rett til inngrepsløye slik at kommunen får hjemmel til å gjennomføre enkle tiltak for å lette ferdsel i utmark
- mulighet for kommunen eller departement til å ilegge tvangsmulkt dersom ulovlige stengsler eller skilt som hindrer lovlig ferdsel, bading, opphold eller høsting fjernes etter pålegg fra friluftslivsorganene ikke fjernes
- enkelte språklige endringer og oppretting av feil i lovens paragrafhenvvisninger

Departementet tar videre sikte på gjennom forskrift med hjemmel i friluftsloven å utdype lovens eksisterende varsomhetsregler. MD tar sikte på at slik forskrift skal kunne tre i kraft samtidig med endringene i Friluftsloven.

De enkelte endringsforslag er konkret angitt og kommentert i vedlagte Notat fra MD (vedlegg 2).

Alternativer:

1. Som innstillingen
2. *Utvalget formulerer selv høringsuttalelsen som oversendes MD*
3. Frogn kommune avgir ingen høringsuttalelse til forslag til endringer i Friluftsloven

Miljømessige konsekvenser:

Endringsforslagene skal videreføre og sikre allmennhetens rettigheter i utmark, og vil kunne bidra til økt bruk. Dette vil kunne medføre mer slitasje, eksempelvis på skogplantefelt. Varsomhetsbestemmelsen i loven ivaretar imidlertid at slik økt slitasje ikke blir skadelig.

Økonomiske konsekvenser:

Ny lov vil kunne medføre noe mer saksbehandling for kommunen, særlig i en overgangsfase før bestemmelsene blir kjent for administrasjon og allmennhet. Mulighet for bruk av tvangsmulkt vil imidlertid kunne bidra til redusert tidsbruk på vanskelige saker for kommunens administrasjon.

Vurdering:

Rådmannen har kort vurdert enkelte av endringsforslagene under. Se også notatet fra MD for deres vurderinger knyttet til den enkelte bestemmelse.

§ 1a Oppheving av dagens forbud mot ferdsel i skogplantefelt

Skogplantefelt likestilles med innmark i gjeldende lov slik at allemannsretten ikke gjelder.

Ferdsel i utmark utenom stier er forholdsvis begrenset og plantefeltene er sårbare for ferdsel av folk kun i en kort periode. Tråkkskader og beitepress fra hjortevilt er et mye større problem. Plantefelt kan ofte være gode lokaliteter for bærplukking, men bærplukkere og andre skal uansett trå varsomt og forholde seg til Friluftslovens varsomhetsbestemmelser (§ 11). Rådmannen kan ikke se særlig negative konsekvenser ved å oppheve forbudet mot ferdsel i skogplantefeltene, men anbefaler MD å lytte til skognæringens uttalelser om saken.

Grunnereiere bør uansett også oppfordres til å merke plantefelt som ligger inntil mye brukte turstier. Videre vises det til krav om avtale med grunneier for gjennomføring av organiserte friluftaktiviteter på annen mannsgrunn (eks. orienteringsløp, terrengløp). Gjennom slik dialog og kanalisering av ferdsel kan man unngå evt. skader på plantene.

§ 3 åpning for riding og sykling over vegstrekninger i innmark som leder til utmark

Rådmannen anser at endringen vil være positiv og en grei avklaring for hesteeiere og hestenæring. Med mindre bestemmelsen ikke automatisk gjelder for riding gjennom tun (innmark) kan rådmannen ikke se at bestemmelsen vil medføre særlig negative konsekvenser for grunneiere. Dette med henvisning til varsomhetsbestemmelsene. Det skal eksempelvis utvises varsomhet ved riding i teleløysing og andre perioder der riding kan medføre skade på stier og veier. Rådmannen anbefaler som tidligere at større hesteeiere (ridesentre mv) inngår avtale med grunneiere i nærområdet mht bruk og evt. bidrag til vedlikehold av stier og veier. I særlige tilfeller kan det som før vedtas forbud for riding på stier og veiere i utmark, og også over innmark etter ny lov. Slike vedtak må imidlertid stadfestes av fylkesmannen etter ny lov.

§ 5 hjemling av allmennhetens høstingsrett direkte i friluftsløven.

Bestemmelsene finnes i dag i Straffeloven, og følger dessuten av sedvane.

§ 9 forbud mot å telte nærmere enn 150 meter fra bebodd hus eller hytte oppheves

Dagens bestemmelse kan være til hinder for telting i områder med mye bebyggelse, slik som langs Oslofjorden. Rådmannen støtter at den rigide bestemmelsen om 150 m fjernes. I strandsonen i Frogn finnes det mange godt egnede teltplasser nærmere hytter enn 150 m, som ikke bør være til utilbørlig sjenanse for hytteeiere. Terreng, vegetasjon, størrelse på telt mv vil være mer avgjørende enn avstand alene. Varsomhetsbestemmelsen bør være dekkende.

Likestilling av telt med lignende innretninger for overnatting synes videre fornuftig. Det blir da ikke tvil om hvilke regler som gjelder for campingvogn og bobil i utmark.

§ 13 utvidelse av dagens forbud mot å vanskeliggjøre lovlig ferdsel ved stengsel, skilt eller på annen måte, utvides til også å omfatte vanskeliggjøring av lovlig opphold, bading og høsting

Slik loven er formulert i dag er det ikke forbudt å sette opp skilt eller på annen måte kunngjøre forbud mot lovlig opphold eller utøvelse av allmennhetens høstingsrett. Slike og tilsvarende tiltak vil imidlertid ofte stanses av annet lovverk/ krever tillatelse etter annet lovverk (pbl, havnelov), men Rådmannen støtter at Friluftsløven gjøres tydelig på at både lovlig ferdsel, opphold, bading eller utøvelse av allmennhetens høstingsrett skal likestilles på dette punkt. Lovlig utøvelse av allemannsretten bør ikke kunne hindres av stengsler og forbudsskilt.

§ 35 utvidelse av bestemmelsene om rett til inngrepsløyve slik at kommunen får hjemmel til å gjennomføre enkle tiltak for å lette ferdsel i utmark

Merking av turstier osv. blir normalt gjennomført på grunnlag av frivillige avtaler mellom organisasjoner/ kommuner og grunneiere. Dersom man ikke kommer til enighet kan kommunen i dag søke Direktoratet for naturforvaltning om rett til å merke og opparbeide uten avtale. Til nå har denne bestemmelsen kun blitt anvendt i skogen og på fjellet. Bestemmelsen ble første gang benyttet i 2007/2008, på Nesodden i forbindelse med planlegging av kyststi.

Forslaget om å overføre myndighet etter § 35 til kommunen baseres på prinsippet om at kommunen står nærmest til å vurdere nødvendigheten av å vedta å disponere over privat grunn når en minnelig løsning ikke synes mulig. Rådmannen støtter denne vurderingen. Dette vil kunne være både tid og ressursbesparende for kommunen. Rådmannen regner videre med at vedtak etter § 35 blir å regne som enkeltvedtak slik at grunneier har klagerett, og slik at rettsikkerheten til grunneier er ivaretatt.

§ 40 mulighet for kommunen eller departement til å ilegge tvangsmulkt dersom ulovlige stengsler eller skilt som hindrer lovlig ferdsel, bading, opphold eller høsting fjernes etter pålegg fra friluftslivsorganene ikke fjernes

Kommunen kan kreve at Politiet skal fjerne sjikanøse stengsler som grunneier selv ikke fjerner. Slike saker kan likevel være både tid- og ressurskrevende å følge opp. Ved innføring av mulighet for bruk av tvangsmulkt får kommunen et virkemiddel, på lik linje med virkemidler for å følge opp ulovligheter etter plan- og bygningsloven eller forurensingsloven. Rådmannen synes dette virker fornuftig.

Stansing og fjerning av ulovlige byggverk

Det foreslås at også Fylkesmann eller departementet får hjemmel til å følge opp ulovlige forhold i spesielle tilfeller, etter samme mønster som reglene i plan- og bygningsloven, eksempelvis når det gjelder eldre byggverk. Rådmannen har ingen kommentar til denne

endringen. Den antas å bli benyttet forholdsvis sjelden, i og med adgang til oppfølging gjennom annet lovverk (pbl).

Konklusjon:

Rådmannen finner endringene i Friluftsløven positive og anbefaler at Frogn kommune sender en høringsuttalelse som støtter forlagene.

Rådmannen i Frogn, 10.06.09

Marius Trana

Vedlegg:

Dokumentene finnes også utlagt på www.miljo.no – direktelenke:
<http://www.regjeringen.no/nb/dep/md/dok/hoeringer/hoeringsdok/2009/horing--forslag-til-endringer-i-friluftsl/hoeringsbrev.html?id=561968>

Gjeldende friluftsløv finnes på www.lovdata.no – direktelenke <http://www.lovdata.no/all/hl-19570628-016.html>

Følgende dokumenter ligger på saken:

Drøbak, den 18. juni 2009.

Guro Merlid

Personal, organisasjon og politiske tjenester